

Llindars



Agnès Boixader
Mestra jubilada

El llindar és la part inferior de l'obertura d'una porta que marca el límit entre dins i fora. En sentit figurat, parlem del llindar de la pobresa o de la vellesa. Un llindar és lloc de pas cap allò desconegut i com diu Byung-Chul Han a *La expulsión de lo distinto* (Herder, 2018): “*Quien traspasa un umbral se somete a una transformación. El umbral como lugar de transformación duele. Le es inherente el dolor*”. La pandèmia ha estat llindar, ens ha fet mal, per a molts no ha estat un llindar sinó el llindar definitiu. L'aturada, conseqüència de la pandèmia, va fer pensar que en podíem traspasar de nous, potser cap al decreixement i desaprendre l'esperit consumista, potser per a un nou conuiu els uns amb els altres.

La incertesa del present ens sacseja i qüestiona el sentit de l'educació. Per això cal recordar que som el que l'educació ens fa ser (o ens deixa ser). Malgrat la por a transformar o a ser transformats, necessitem travessar llindars nous, encara que suposin una metamorfosi de l'educació. Ens hem d'espolsar la por i posar el peu a l'altra banda del llindar. Si no ho fem correm el risc d'anar enrere i perdre el poc que hem guanyat els darrers anys. Si decidíssim mantenir-nos parats en el llindar, que sigui per agafar aire i seguir amb més força i per repensar l'educació i redefinir el paper de l'escola.

Però no ens podem eternitzar en el llindar. El rellotge corre veloç i els senyals que es perceben no alimenten l'optimisme. Molts s'han entestat a recuperar la carrera cap al creixement econòmic com si el món, la Terra, no hagués dit res. Altres restem aturats en el llindar, paralitzats per la por de no encertar la porta, conscients que vivim un canvi d'època, un final d'etapa, que requereix decisions valentes, poc assajades però urgents per assegurar futur a les noves generacions. Alguns altres han estat precipitats per l'esvoranc obert a un pas del seu llindar, exclosos definitivament, convertits en residu.

Tota crisi genera vulnerabilitat que a cada batzegada atrapa més infants i adolescents, aquells que haurien d'estar més protegits. Ells mereixen que els diguem per què i per a què els eduquem. Potser primer hem de respondre algunes preguntes: com volem ser educats i com podem educar per fer el trajecte de vida que ens quedi? Quin llindar traspassem per deixar-nos deseducar i transformar l'educació? Com fer-ho perquè allò que és urgent sigui poc dolorós?

Masies i urbanisme



Enric Masana Botella
Secretari Comarques Centrals Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Fins al segle XIX la població del nostre país era majoritàriament rural i dispersa, vivint de l'agricultura i la ramaderia, amb les ciutats com a punt de trobada d'artesans, serveis i comerços. Amb la “revolució industrial” es produeix el degoteig constant de fluxos migratoris cap a les ciutats, amb canvis socials, productius i econòmics que conformen la realitat actual. El medi rural estava totalment supeditat a l'explotació humana. Fotos d'un Montseny pelat per generar llenya, o una comarca com la del Bages amb 26.000 ha de vinya plantada amb feixes de pedra seca, enfront a les 6.000 ha actuals, donen fe de la petja antròpica sobre el paisatge rural. Avui dia costa reconèixer aquella explotació del medi, amb un creixent abandonament de terrenys de cultiu envaïts per la vegetació i cobrint les traces d'activitat agrària.

El trasllat de la mà d'obra productiva a les ciutats va ser un factor social i econòmic, on la incertesa de subsistir en el món rural es va transformar en l'esperança d'una millora en l'entorn urbà. La vida de la classe obrera a les ciutats era dura, i va propiciar una visió idíl·lica i romàntica del passat agrari. Aquesta idealització del món rural vista amb perspectiva urbana perdura a dia d'avui i genera conflictes amb el territori, que es percep a si mateix reduït a un simple valor paisatgístic.

La llei del sòl del 75 va posar ordre a la urbanització i planificació dels territoris, amb especial èmfasi en la protecció del que avui dia anomenem sòl no urbanitzable (SNU). Aquella etapa necessària d'ordre i mesures restrictives, i les legislacions successives, ens han conduït, però, a la situació actual, on el SNU es percep, visualitza i planifica des d'una òptica urbana, majoritàriament metropolitana, i totalment desvinculada de les activitats econòmiques, actuals i futures, que s'hi puguin desenvolupar.

La masia ha sobreviscut centenars d'anys com a exemple paradigmàtic de resiliència als canvis al llarg dels temps. Si alguna cosa caracteritza una masia són els additaments, transformacions, ampliacions, reconstruccions i adaptacions constants que ha sofert al llarg de la seva vida. Avui dia moltes finques rurals són inviables econòmicament com a explotacions agràries, fet que posa en risc el futur de les masies associades. Les masies han deixat de ser edificacions adaptades a explotacions de mà d'obra intensiva, on podien viure molts nuclis familiars, per passar a ser patrimonis amb obsolescència programada si no canviem les actuals rigideses normatives. Catalunya té un patrimoni cultural i històric de masies existents que cal protegir dotant-les d'una viabilitat econòmica i d'usos que els garanteixi el futur. Vincular la permanència de les masies a usos i explotacions agràries, avui dia fora de



Catalunya té un patrimoni cultural i històric de masies que cal protegir dotant-les d'una viabilitat econòmica i d'usos que els garanteixi el futur. Vincular la seva permanència a l'ús agrari és un error

tota realitat econòmica i social, és un error.

La pandèmia ha portat moltes famílies a buscar en el món rural una major qualitat de vida. Són persones amb feines qualificades que els permet treballar a distància amb eines telemàtiques, i que poden donar nova vida a territoris amb demografia decreixent. Per què potenciar només la creació de noves residències als pobles?, per què no buscar les eines per afavorir també l'ocupació i donar nova vida a les masies i edificacions existents fora dels nuclis urbans? Que el territori augmenti la densitat de població dispersa cal veure-ho com un factor positiu, enfortint la cura de l'entorn rural, amb uns beneficis que l'actual marc de restriccions impedeix.



Subscriptors d'EL 9 NOU

Del 21 de juny al 13 de setembre de 2021

Si durant les vostres vacances a la **Costa Brava** també voleu tenir el diari, encarregueu els vostres vals

☎ 93 889 49 49

✉ subscripcions@vic.el9nou.com

S'han de demanar 15 dies abans de marxar

Termini màxim per sol·licitar-los fins al 28-7-21